

Løgmláráðið

Dagfesting: 18.09.2024
Mál nr.: 24/17993
Málsviðgjørt: EA
Eftirkannað: Lógartænastan
dagfestir

Uppskot til

Ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar

Anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine (Forlængelse af opholdsgrundlag efter Ukraine-særloven)

Mælt verður ríkismyndugleikunum til at seta í gildi fyri Føroyar niðanfyristandandi uppskot um anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine (forlængelse af opholdsgrundlag efter Ukraine-særloven).

Forslag

til

Anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine (Forlængelse af opholdsgrundlag efter Ukraine-særloven)

VI FREDERIK DEN TIENDE, af Guds Nåde Danmarks Konge, gør vitterligt:

I medfør af § 4, stk. 2, i lov nr. xxx af xxx 2024 om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine (Forlængelse af opholdsgrundlag efter Ukraine-særloven), bestemmes:

§ 1

I lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, som sat i kraft for Færøerne ved anordning nr. 433 af 8. april 2022, som ændret ved anordning nr. 493 af 12. maj 2023 og anordning nr. 731 af 4. juni 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »17. marts 2024« til: »17. marts 2026«.

2. I § 3 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* En opholdstilladelse meddelt efter denne lov kan forlænges til 17. marts 2026, medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter § 10. Udlændingestyrelsen træffer af egen drift afgørelse efter 1. pkt. Sager efter 1. pkt. tillægges opsættende virkning under Udlændingestyrelsens behandling.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter *stk. 3 og 4*.

3. § 3, *stk. 2*, der bliver *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Udlændinge- og integrationsministeren kan efter forhandling med Færøernes landsstyre fastsætte regler om at forlænge tidsbegrænsningen efter *stk. 1 og 2*. Udlændinge- og integrationsministeren kan i den forbindelse efter forhandling med Færøernes landsstyre fastsætte regler om betingelserne for forlængelse af meddelte opholdstilladelser og proceduren for behandling af sager om forlængelse af meddelte opholdstilladelser efter *stk. 2*.«

4. I § 3, *stk. 3*, der bliver til *stk. 4*, ændres »*stk. 2, 1. og 3. pkt.*« til: »*stk. 3, 1. pkt.*«

5. I § 11, *stk. 1, stk. 2, stk. 3*, to steder i *stk. 4*, og i § 12 ændres »17. marts 2024« til: »17. marts 2026«.

6. I § 29 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Udlændinge- og integrationsministeren kan efter forhandling med Færøernes landsstyre beslutte, at udlændinge, der har eller vil kunne opnå opholdstilladelse efter denne lov, ikke vil kunne få færdigbehandlet en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 i udlændingeloven som sat i kraft for Færøerne, så længe de pågældende er berettiget til opholdstilladelse efter denne lov.«

§ 2

Anordningen træder i kraft dagen efter kundgørelse i Kunngerðablaðið.

Underskriftssted og dato

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

Underskriver 1

/Kaare Dybvad Bek

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1. Orsakir til uppskotið

Russiska innrásin í Ukraina tann 24. februar 2022 førði við sær ein streym av fólki úr Ukraina til onnur lond í Evropa. Mett varð tá, at Føroyar áttu at gera sítt til fyri at hjálpa teimum fólki, ið vórðu rikin burtur úr Ukraina, til støðan í heimlandinum aftur gjørdist trygg. Eftir áheitan frá Løgtinginum setti danski ráðharrin í útlendinga- og integratiósmálum tí í gildi anordning nr. 433 af 8. april 2022 om ikrafttræden for Færøerne af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine (hereftir Ukraine-serlógin).

Í § 3, stk. 1, 2. pkt. í Ukraine-serlóginu er ásett: “Opholdstilladelse efter denne lov meddeles med henblik på midlertidigt ophold og tidsbegrænses til den 17. marts 2024, jf. dog stk. 2.”

Í § 3, stk. 2 er ásett: “Udlændinge- og integrationsministeren kan efter forhandling med Færøernes landsstyre fastsætte regler om, at opholdstilladelser meddelt efter denne lov kan forlænges til den 17. marts 2025.”

Framleinging av upphaldsloyvunum varð gjørd við bekendtgørelse nr. 1289 af 1. november 2023 for Færøerne om forlængelse af opholdsgrundlag efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine. Í hesi kunngerðini varð ásett, at fyrbils upphaldsloyvir til persónar, sum eru ríknir úr Ukraina, kundu framleingjast til 17. mars 2025.

Enn er kríggj í Ukraina, og útlit eru ikki fyri, at kríggið endar í næstum. Ukrainar, sum eru ríknir úr heimlandinum, hava tí enn tørv á fyrbils vernd í øðrum londum. Landsstýrismaðurin metir, at Føroyar eiga at geva burturriknum ukrainum móguleika at verða verandi í Føroyum fram til 17. mars 2026. Føroya Landsstýri hevur tí heitt á danska ráðharran í útlendinga- og integratiósmálum um at gera uppskot til fyriskipan um leingja tíðarskeiðið at fráboða fyrbils upphaldsloyvir til persónar, sum eru ríknir úr Ukraina, í eitt ár.

Í uppskotinum til fyriskipan skjýtur danski ráðharrin í útlendinga- og integratiósmálum upp, at broyta orðingina í § 3, stk. 1, 2. pkt. í Ukraine-serlóginu frá »17. marts 2024« til: »17. marts 2026«. Hetta merkir, at tíðarskeiðið, har fyrbils upphaldsloyvir kunnu fráboðast persónum, sum eru ríknir úr Ukraina, verður framlongt til 17. mars 2026.

Útlendingastovan upplýsir, at higartil eru íalt 230 fyrbils upphaldsloyvir fráboðað burturriknum ukrainum í Føroyum. Talan er um 132 kvinnur, 31 menn og 67 børn. 143 persónar hava fingið framlongt sítt upphaldsloyvi, meðan umleið 49 persónar eru farnir úr Føroyum aftur.

Tilsamans hava 255 persónar søkt um fyrbils upphaldsloyvi í Føroyum eftir Ukraine-serlóginu. 13 av hesum hava fingið sýtan um upphaldsloyvi. Tey flestu hava kært avgerðina. Av hesum hevur 1 persónur fingið viðhald, meðan 6 persónar eru farnir úr Føroyum aftur, áðrenn teir fingu svar upp á kærana.

Sostatt er markið á 250 upphaldsloyvir, sum er ásett í § 3, stk. 1 í Ukraine-serlóginu, við at vera nátt.

Landsstýrismaðurin heldur, at tað sum heild hevur gingið væl at taka ímóti burturriknum ukrainum í Føroyum, og at tað tí ongin stórvegis vansi er við at leingja tíðarskeiðið, hesi fólkinu kunnu verða í Føroyum.

1.2. Galdandi lóggáva

Ásett er í § 3, stk. 2 í anordning nr. 433 af 8. april 2022 om ikrafttræden for Færøerne af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, at danski ráðharrin í útlendinga- og integratiónsmálum, eftir samráðing við Føroya Landsstýri, kann áseta reglur um, at upphaldsloyvir, sum eru fráboðað eftir hesi lóg, kunnu framleingjast til tann 17. mars 2025.

Hetta varð gjørt við bekendtgørelse nr. 1289 af 1. november 2023 for Færøerne om forlængelse af opholdsgrundlag efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine. Við hesi kunngerð varð tíðarskeiðið at fráboða fyríbils upphaldsloyvir til persónar, sum eru ríknir úr Ukraina, longt til 17. mars 2025.

Sambært galdandi lóggávu kunnu fyríbils upphaldsloyvir til persónar, sum eru ríknir úr Ukraina, sostatt bara fráboðast fram til 17. mars 2025.

1.3. Endamálið við uppskotinum

Endamálið við uppskotinum til fyriskipan er at framleingja tíðarskeiðið at fráboða fyríbils upphaldsloyvir til persónar, sum eru ríknir úr Ukraina, til 17. mars 2026.

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum

Við hesum uppskotinum til fyriskipan verður møguligt at fráboða nýggj upphaldsloyvir eftir Ukraine-serlógini við gildið til 17. mars 2026, eins og longu fráboðað upphaldsloyvir kunnu framleingjast til 17. mars 2026. Sambært uppskotinum kann Udlændingestyrelsen av sínum eintingum taka avgerð um framleingjan, uttan so, at grundarlag er fyri at taka upphaldsloyvi aftur.

Uppskotið til fyriskipan hevur eisini við sær, at danski ráðharrin í útlendinga- og integratiónsmálum, eftir avtalu við Føroya Landsstýri, framyvir kann framleingja upphaldsgrundarlagið enn longur, um Føroya Landsstýri skuldi ynskt tað. Danski ráðharrin í útlendinga- og integratiónsmálum kann í hesum sambandi, eftir samráðing við Føroya Landsstýri, áseta reglur um treytirnar fyri framleingjan av fráboðaðum upphaldsloyvum og mannagongdina fyri viðgerð av málum um framleingjan.

Eisini hevur uppskotið til fyriskipan við sær, at tað verður møguligt at steðga viðgerðini av asylmálum hjá útlendingum, sum hava ella kunna fáa upphaldsloyvi eftir Ukraine-serlógini, so leingi viðkomandi persónar hava rætt til at fáa upphaldsloyvi eftir serlógini. Endamálið við hesum er at sleppa undan, at asylskipanin verður tyngd óneyðugt, so leingi viðkomandi persónar hava møguleika fyri at fáa upphaldsloyvir eftir reglunum í Ukraine-serlógini.

1.5. Ummæli og ummælissskjal

Uppskotið til fyriskipan verður sent til ummælis hjá Almanna- og mentamálaráðnum, Barna- og Útbúgvingarmálaráðnum, Heilsumálaráðnum, Uttanríkis- og Vinnuálaráðnum, Fíggjarmálaráðnum, Føroya Politi, Kommunufelagnum, Almannaverkinum, Útlendingastovuni, Undirvísingarástýrinum, Barnaverndarstovuni, Familjufyrisingini, TAKS, ALS, Heilsutrygd, Tórshavnar kommunu, Klaksvíkar kommunu, Eysturkommunu, Nes kommunu, Runavíkar kommunu, Sands kommunu, Skálavíkar kommunu, Tvøroyrar kommunu, Reyða Krossi Føroya, Vinnuhúsinum, Føroya Lærarafelag, Føroya Pedagogfelag, Sernám, Nám, Megd og Beranum.

Harumframt verður uppskotið til fyriskipan lagt alment fram til møguligar viðmerkingar á heimasíðuni hjá Løgmálaráðnum.

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Uppskotið til fyriskipan kann ikki væntast at hava týðandi meirútreiðslur fyri land og kommunur.

Fleiri av burturriknu ukrainunum fáa longu veitingar frá Almannaverkinum, tí tey ikki klára at uppihalda sær sjálvum. Orsøkirnar til hetta eru fleiri. Summi eru illa fyri málsliga í mun til at samskipta í Føroyum og duga t.d. einki enskt. Fleiri av teimum hava nú fingið málundirvísing í føroyskum í Kvøldskúlanum. Onnur av teimum eru illa fyri sálarliga, vegna ræðuleikum tey hava verið fyri í sambandi við kríggið. Løgmálaráðið hevur játtað fígging til felagsskapin Beran, soleiðis at Berin nú veitir sálarfrøðiliga hjálp til burturriknar ukrainar.

Væntast má, at fleiri og fleiri av burturriknu ukrainunum fara at klára at uppihalda sær sjálvum, bæði tí at málførleikar teirra væntandi verða betri, og tí at sálarliga støðan hjá fleiri av teimum kann væntast at batna.

Almannaverkið upplýsir, at pr. hálvan september 2024 fingu 78 av burturriknu ukrainunum uppihaldsveiting. Av teimum vóru 67 kvinnur og 11 menn. 14 av hesum vóru í aldursbólkinum 18 – 29 ár, 30 vóru í aldursbólkinum 30 – 49 ár, 27 vóru í aldursbólkinum 50 – 69 ár og 7 vóru 70 ár og eldri.

Almannaverkið upplýsir eisini, at talið av teimum sum fáa uppihaldsveiting vaks nógv í sambandi við, at kvotan av fyríbils uppihaldsloyvum til burturriknar ukrainar varð økt frá 200 til 250. Talið av teimum, sum fáa uppihaldsveiting og eru undir pensjónsaldur, er spakuliga minkandi. Í lötuni verður skeið hildið, sum hevur til endamáls at fáa burturriknar ukrainar í starv.

Landsstýrismaðurin metir, at av tí at kvotan á 250 fyríbils uppihaldsloyvir til burturriknar ukrainar er við at vera nádd, kann ikki roknast við, at útreiðslurnar til uppihaldsveiting til burturriknar ukrainar økist, uttan so, at fleiri avvarðandi at ukrainunum, sum longu eru í Føroyum, søkja um og fáa játtað familjusameining.

Mett verður tí, at uppskotið til fyriskipan um at framleingja tíðarskeiðið at fráboða fyribils upphaldsloyvir til persónar, sum eru ríknir úr Ukraina, í 1 ár, til tann 17. mars 2026, ikki kann væntast at hava fleiri útreiðslur við sær fyri land og kommunur, enn tær útreiðslur, sum longu eru. Hinvegin verður tíðarskeiðið longt í eitt ár fyri útreiðslurnar, t.d. til málundirvísing, tulkar, flóttafólkasamskiparar og almannaveitingar til teir burturriknu ukrainar, sum ikki klára at upphalda sær sjálvum.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Hóast tað er Udlændingestyrelsen, sum málsviðgerð og tekur avgerð um framleingjan av upphaldsloyvum til burturriknar ukrainar, sum eru í Føroyum, so verða øll mál hesum viðvíkjandi send í hoyring hjá Útlendingastovuni. Hetta gevur Útlendingastovuni eina ávísa arbeiðsbyrðu.

Um tíðarskeiðið at fráboða fyribils upphaldsloyvir til persónar, sum eru ríknir úr Ukraina, verður longt í 1 ár, til tann 17. mars 2026, má væntast, at arbeiðsbyrðan hjá Útlendingastovuni viðvíkjandi burturriknu ukrainunum verður tann sama sama, sum hon er í dag.

Av tí at kvotan á 250 fyribils upphaldsloyvir til burturriknar ukrainar er við at verða nádd, má arbeiðsbyrðan hjá Almannaverkinum viðvíkjandi ukrainunum væntast at vera í mesta lagi tann sama sama, sum hon er í dag.

Mett verður tí, at hetta uppskotið til fyriskipan ikki kann væntast at hava fleiri umsitingarligar uppgávur við sær fyri land og kommunur, enn tær, sum eru í dag. Hinvegin verður tíðarskeiðið fyri umsitingarligu uppgávarnar, sum eru í sambandi við burturriknar ukrainar, longt í eitt ár.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Uppskotið til fyriskipan hevur ikki fíggarligar ella umsitingarligar avleiðingar fyri vinnuna. Nevnast kann tó, at tað kann hava týðning fyri vinnuna, at teir ukrainar, sum longu eru í arbeiðið, kunnu verða verandi her eitt ár afturat, og at nøkur fleiri av burturriknu ukrainunum móguliga koma út á arbeiðsmarknaðin.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Uppskotið til fyriskipan hevur ikki avleiðingar fyri umhvørvið.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Uppskotið til fyriskipan hevur ikki fíggarligar, umsitingarligar, umhvørvisligar ella sosialar avleiðingar fyri eitt ávíst øki í landinum. Býtið av ukrainum verður væntandi á leið tað sama, sum tað hevur verið. Flestu av burturriknu ukrainunum, 141 í tali, búgva í Tórshavnar kommunu, meðan 12 búgva í Klaksvík, 13 í Eysturoy, 6 í Sandoy og 9 í Suðuroy.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Uppskotið til fyriskipan hevur ikki avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar.

Reyði Krossur Føroyar hevur longu ein ávísan leiklut í sambandi við skipan av móttøkuhúsunum í samstarvi við Útlendingastovuna. Ongar lógarálagdar skyldur eru tó álagdar Reyða Krossi Føroyum.

Berin hevur í 2024 veitt sálarfrøðiliga hjálp til burturriknar ukrainar. Væntast kann, at fleiri av ukrainunum, sum eru í Føroyum, framhaldandi fara at hava tørv á sálarfrøðiligari hjálp.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Uppskotið til fyriskipan viðvíkur ikki millumtjóðasáttmálum á økinum, sum Føroyar hava skyldu at fylgja.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar

Uppskotið til fyriskipan er ikki í ósamsvari við Hoyvíkssáttmálan, Evropeiska mannarættindasáttmálan, EMRS, ella Sáttmála Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek. Uppskotið hevur tí ikki fíggarligar, umsitingarligar, umhvørvisligar ella aðrar avleiðingar grundað á skyldur í millumtjóðasáttmála.

1) Hoyvíkssáttmálin

Mett verður ikki, at Hoyvíkssáttmálin hevur týdning fyri uppskotið.

2) Evropeiski mannarættindasáttmálan, EMRS

Evropeiski mannarættindasáttmálin varð settur í gildi fyri Føroyar sum lóg tann 1. mai 2000 við anordning nr. 136 af 25. februar 2000 om ikrafttræden for Færøerne af lov om den europæiske menneskerettighedskonvention.

Ein røð av ískoytisprotokollum er lögð aftur at sáttmálanum gjøgnum árinum. Í Føroyum er í gildi høvuðssáttmálin frá 4. november 1950 sum broyttur við protokoll nr. 3, 5, 8, 10 og 11 og ískoytisprotokollirnar nr. 1, 4, 6 og 7.

Uppskotið til fyriskipan verður ikki mettt at vera í ósamsvari við ásetingarnar í EMRS og ískoytisprotokollirnar til EMRS.

3) Sáttmáli Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek

Sáttmálin er ikki settur í gildi í Føroyum sum lóg, men sum altjóða sáttmáli.

Løgtingið viðgjørði sáttmálan í løgtingsmáli nr. 162/2008 og nr. 163/2008, og tann 13. mai 2009 varð sáttmálin góðkendur av Løgtinginum.

Sáttmálin fekk gildi fyri Danmark og harvið eisini fyri Føroyar tann 23. august 2009.

Uppskotið til fyriskipan verður ikki mettt at vera í ósamsvari við ásetingarnar í ST-sáttmálanum um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek.

2.9. Markaforðingar

Ongar kendar markaforðingar eru á økinum, og uppskotið til fyriskipan verður ikki mettt at kunna elva til markaforðingar.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantheimildir ella onnur størri inntriv

Uppskotið til fyriskipan hevur ongar ásetingar um revsing, fyrisitingarligar sektir ella pantheimildir.

2.11. Skattir og avgjöld

Uppskotið til fyriskipan hevur ongar ásetingar um skatt ella avgjöld.

2.12. Gjöld

Uppskotið til fyriskipan hevur ongar ásetingar um gjöld.

2.13. Áleggur uppskotið til fyriskipan likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur?

Uppskotið til fyriskipan áleggur ikki likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur.

2.14. Leggur uppskotið til fyriskipan heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?

Sambært § 3, stk. 3 í uppskotinum til fyriskipan kann danski ráðharrin í útlendinga- og integratiónumálum, eftir samráðing við Føroya Landsstýri, áseta reglur um at leingja tíðaravmarkingina eftir § 3, stk. 1 og 2. Danski ráðharrin í útlendinga- og integratiónumálum kann í hesum sambandi eftir samráðing við Føroya Landsstýri áseta reglur um treytirnar fyri at framleingja fráboðað upphaldsloyvir og mannagongdina fyri viðgerð av málum um framleingjan av fráboðaðum upphaldsloyvum eftir § 3, stk. 2.

Hetta merkir, at landsstýrismaðurin m.a. kann heita á danska ráðharran í útlendinga- og integratiónumálum um at leingja tíðaravmarkingina, sum í verandi uppskotið er sett til 17. mars 2026.

2.15. Gevur uppskotið til fyriskipan almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?

Uppskotið til fyriskipan gevur ikki almennum myndugleikum atgongd til privata ogn uttan rættarúrskurð.

2.16. Hevur uppskotið til fyriskipan aðrar avleiðingar?

Uppskotið til fyriskipan verður ikki mett at hava aðrar avleiðingar enn tær, sum eru nevndar omanfyri

2.17. Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av uppskotinum til fyriskipan

	Fyri landið ella landsmyndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar ella búskaparligar avleiðingar	Ja	Ja	Nei	Ja	Nei
Umsitingarligar avleiðingar	Ja	Ja	Nei	Ja	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Nei	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

3.1. Viðmerkingar til ta einstøku greinina

Til § 1

Víst verður til serligu viðmerkingarnar í samsvarandi danska lógaruppskotið: “Forslag til Lov om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine (Forlængelse af opholdsgrundlag efter Ukraine-særloven)”, s. 18 – 25. Sí fylgiskjal 3.

Til § 2

Áseting um gildiskomu.

Løgmálaráðið, tann xx.xx.xxxx

Bjarni Kárason Petersen
landsstýrismaður

/ Nella Festirstein

Yvirlit yvir fylgiskjøl:

Fylgiskjal 1: Udkast til anordningsændring.

Fylgiskjal 2: Resumé af udkast til anordningsændring.

Fylgiskjal 3: Serligar viðmerkingarnar í samsvarandi danska lógaruppskotið: “Forslag til Lov om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine (Forlængelse af opholdsgrundlag efter Ukraine-særloven)”, s. 18 – 25.